

Таким чином, реалізація дидактичної системи формування інформаційно-комунікаційних компетентностей соціального педагога дозволить вирішити протиріччя, що склалися в сучасній практиці, між потенційно багатими можливостями засобів ІКТ в галузі забезпечення комфортності діяльності соціального педагога при вирішенні ним професійних завдань та недостатнім використанням цих засобів у його професійній діяльності, а також необхідністю підготовки соціального педагога до здійснення інформаційної діяльності у процесі ведення діловодства, прийняття управлінських рішень, планування і проектування соціально-педагогічної роботи, інформаційної взаємодії з соціальними службами, інституціями, колегами-фахівцями сфери освіти і недостатньою сформованістю у соціального педагога компетенцій використання засобів автоматизації та інформатизації, що функціонують на базі ІКТ.

АКТИВНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ – СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ

Білаш В.П.

(Полтава, Україна)

Реформування вищої освіти в Україні зумовило розвиток концепції студентоцентрованого навчання, спрямованого на формування компетентного конкурентоспроможного фахівця, здатного до дослідницько-інноваційного типу мислення з потребою та навичками безперервного професійного розвитку [1].

Студентоцентроване навчання передбачає розширення прав і можливостей тих, хто навчається, розробку нових підходів до викладання і навчання, навчальних програм, що формують практичні навички, клінічне мислення і професійні компетенції у майбутніх лікарів. Це передбачає вищу мотивацію студентів до навчання і саме тому освітній процес зараз більшою мірою орієнтований на студента та визначається тим, чого хочуть досягти ті, хто навчається [2].

У зв'язку з цим головним акцентом у навчальному процесі на кафедрі анатомії людини Української медичної стоматологічної академії є використання активних форм і методів навчання, які враховуючи імплементацію студентоцентрованого підходу переносять фокус освіти з викладача на студента, сприяють оптимізації засвоєння знань та вмінь студентів, розвитку їх пізнавальної та творчої діяльності.

Науково-педагогічні працівники кафедри широко впроваджують інтерактивні методи навчання, сутність яких у тому, що освітній процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх його учасників. Це спів навчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і студент і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють.

Викладачами кафедри було досліджено, що розвиток мотивації, активне залучення студентів у навчальний процес, заохочення співпраці один з одним та забезпечення добре організованою системою знань, сприяють розвитку глибокого підходу до навчання. Таким дієвим методом є співпраця студентів під час виконання студентської наукової роботи. До уваги слід брати особистісні (можливості та здібності студента, рівень попередньої бази знань, мотивація та погляд на навчання тощо) та ситуаційні фактори (матеріал дисципліни, характер завдань, рівень викладання, навчальне навантаження, методи оцінювання вихідного рівня знань) [4].

На кафедрі раціонально використовуються і поєднуються традиційні методи із різними формами інтерактивних технологій. Як показує досвід, досить ефективним методом є робота в малих групах (по 4-5 осіб) при складанні анатомічного кросворда по визначеному розділу, анатомічної естафети, інтерв'ювання тощо. Роботу в малих

групах використовують для розв'язання складних проблем, що потребують колективного розуму. Під час виконання завдань «стихійно» виділяється лідер, який бере на себе інтелектуальне керівництво групою. Групові форми роботи сприяють формуванню в студента демократичного самоусвідомлення та почуття власної гідності. Він відчуває себе вільною дієвою особистістю, яка має право на вибір і ініціативу, а разом з тим готова толерантно ставитися до свого оточення, погоджувати свої дії з діями та інтересами інших членів групи [3].

Враховуючи специфіку викладання дисципліни «Анатомія людини» (складність просторової уяви про окремі анатомічні утворення, особливості топографоанатомічних взаємодій) застосування активних методів доцільніше з використанням анатомічних препаратів – важливих елементів наочності, які дозволяють бачити деталі природної будови органів, створювати об'ємну уяву про їх будову і взаємне розташування, кровопостачання, іннервацію тощо.

Так, наприклад студентам надається перелік з анатомічними термінами латинською мовою, поруч з якими місце для відповіді. Студенти повинні підібрати кожному терміну відповідну наочність і вписати правильну відповідь у бланк завдання.

Індивідуальна творча робота для студентів є ще одним розвивальним фактором. Виготовлення анатомічних препаратів, гіпсових моделей внутрішніх органів, муляжів кісток, м'язових комплексів таблиць, схем – це робота яка допомагає закріпленню набутих знань та вмінь, а також сприяє формуванню клінічного мислення у майбутніх лікарів.

Таким чином, щоб досягти оптимального результату навчання і забезпечити якісну підготовку лікарів на рівні міжнародних вимог, подальше викладання навчальної дисципліни «Анатомія людини» буде зорієнтоване на розширення прав і можливостей здобувачів освіти щодо їх підготовки як фахівців і набуття ними протягом навчання відповідних професійних компетентностей.

Список використаних джерел:

1. http://college.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/Kudriavtseva_pedagog-chyt-2018.pdf
2. <https://core.ac.uk/download/pdf/43282525.pdf>
3. <https://sites.google.com/site/teachingint/interaktivni-metodi/15>
4. Свінцицька Н.Л. Робота у студентському науковому товаристві – перша ланка у процесі формування сучасного лікаря / Н.Л. Свінцицька, О.О. Шерстюк, Р.Л. Устенко [та ін.]// Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2015. – Т.15, вип. 2 (50). – С. 39–42.
5. Самостійна робота студентів, як важлива складова кредитно-модульної системи організації навчального процесу / О.О. Шерстюк, В.П. Білаш, О.О. Тихонова [та ін.]// Нові напрямки впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих медичних і фармацевтичному навчальних закладах України III-IV рівнів акредитації: матеріали всеукр. наук. навч.-метод. конф. (Тернопіль, 12-13 травня 2011 р.). – Тернопіль, 2001. – С. 166–167.
6. Шерстюк О.О. Міждисциплінарна інтеграція як один із сучасних технологічних засобів управління навчальним процесом / О.О. Шерстюк, В.П. Білаш // Сучасні технології управління навчальним процесом: матеріали міжнар. навч.-наук. конф. – Полтава, 2014. – С. 244–245.